

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-E.1535453
Konu :Soru Önergesi (7/29025)

08.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-652251 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kırklareli Milletvekili Sayın Türedi KAYAN'a ait 7/29025 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29025 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : GBPYSMKL Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / B
ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60 Te
www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN TÜRABİ KAYAN'A AİT 7/29025 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca bitkisel üretimde; Ülke potansiyelini etkin kullanmak, planlı üretime geçmek ve tarımsal yeterliliğimizi üst seviyeye çıkarmak kendi ihtiyaçlarını kendi kaynaklarından karşılamak, ihracat bazlı büyümek, çiftçimizin refah düzeyini artırmak için uygulanan Havza Bazlı Destekleme Modeli ile Ülkemiz için önemli olan tarımsal ürünlerde kendi kendine yeten planlı bir üretim hedeflenmiştir.

Model kapsamında ürünlerin ekolojik ve ekonomik yetiştirilmesi için uygun tarım havzaları belirlenmiş ve Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önem arz eden, insan ve hayvan beslenmesi bakımından önemli olan 21 ürün havza bazlı destekleme kapsamına alınmıştır. Yağlı tohumlar (yağlık ayçiçeği, kanola, soya, aspir ve pamuk) 21 ürün içerisinde yer almaktadır.

Ayçiçeği ıslahı çalışmaları yaptığımız Ar-Ge çalışmalarının büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Özellikle ekonomik önemi yüksek olan bitki türlerinde yapılan ıslah çalışmaları ile sektörün talepleri doğrultusunda yüksek verim, kalite, biyotik ve abiyotik stres faktörleri birlikte ele alınarak yeni yerli ve milli hat ve çeşitler geliştirilmesi kapsamında projeler yürütülmektedir.

Ülkemiz için önemli olan yağlı tohumlular üretiminin sürdürülebilir bir şekilde artırılmasında, çeşit ıslah çalışmaları önemlidir. Bu kapsamda sadece ayçiçeği özelinde değil diğer yağlı tohumlu bitkilerde de çeşit geliştirme projelerimiz devam etmektedir. 2019 yılında enstitülerimizde verimi yüksek, kaliteli, biyotik ve abiyotik stres faktörleri birlikte ele alınarak yeni hat ve çeşitler (7 ayçiçek, 3 soya, 4 pamuk, 3 aspir çeşidi) tescil edilmiştir. Ayçiçeği konusunda Bakanlığımıza bağlı Tarımsal Araştırma Enstitüleri tarafından; 2019 yılında 7 ayçiçeği çeşidi tescil edilmiştir. Bu çeşitler ile birim alanda elde edilen verimler artırılmıştır. Bununla birlikte ıslah çalışmalarında jenerasyon atlatma uygulaması ile ıslah süreci de kısaltılarak daha kısa sürede (5-6 yıl kadar) devam eden ıslah çalışmaları ile bu rakamlar daha da üst seviyelere ulaşacaktır. Ayçiçeği alanında uluslararası işbirliği çerçevesinde de çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yağ bitkilerindeki arz açığımızı kapatmak amacıyla destekleme ödemeleri yapılmaktadır. Bu kapsamda 2019 yılı ayçiçeği üretim destekleri Fark Ödemesi 40 krş./kg, Mazot-Gübre Desteği 30 TL/da, Organik Tarım Desteği 20-40 TL/da olarak verilmektedir.

Ülkemizde yağlık ayçiçeğinde, 2004 yılında 800.000 ton olan üretimimiz %244 artış ile 2019 yılında 1.950.000 ton olarak gerçekleşmiştir. Ayçiçeğinde 2003-2004 sezonunda yeterlilik oranı %51,6 iken 2018/2019 sezonunda ise %66,4 olarak gerçekleşmiştir (TÜİK). Ayrıca, arz açığı olan ürünlerde iç piyasa ihtiyacının karşılanması için ithalat yapılırken aynı zamanda sanayicinin hammadde talebinin karşılanmasına yönelik ürün alımı yapılmaktadır.

Covid-19 salgını nedeniyle önümüzdeki süreçte belirsizliğin bitkisel üretimi olumsuz etkilememesi ve arz güvenliğinin korunması amacıyla Bakanlığımızca Bitkisel Üretim Geliştirilmesi Programı İlave Yazlık Ekilişler kapsamında, stratejik ve arz açığı olan ürünlerin ekilişleri planlanmakla birlikte, tarım takvimlerinin uygunluğu doğrultusunda illerin atıl ve boş alanlarının değerlendirilmesi kriterleri esas alınmıştır. Üretici tarafından ekiliş programı yapılan, ekilecek alanlar değil, boş ve atıl bırakılacak alanlar programa dahil edilmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda belirlenen illerimize Buğday, Arpa, Kuru Fasulye, Ayçiçeği, Mercimek, Mısır ve Çeltik tohumu verilmiştir. Güz ekilişleri kapsamında yine aynı kriterler baz alınarak yeni ürünlerin eklenmesi ve 81 ilimizi kapsayacak şekilde proje çalışmalarımız devam etmektedir. Ayrıca tüm illerimizde sertifikalı tohum desteklerine devam edilmektedir.

Salgın nedeniyle önemli üretici ülkelerin ithalata kısıtlama getirmesi nedeniyle tüm dünyada ayçiçeği fiyatları yükseliş göstermiştir. Bu durum ülkemizde de fiyatların artma eğilimi göstermesine neden olmuş ve piyasa dengelerinin korunması ve sanayicinin ürüne erişiminin sağlanması için sektörün talepleri doğrultusunda Ticaret Bakanlığı tarafından Gümrük Vergisinde düzenleme yapılmıştır. Buna göre ayçiçeği tohumunda 31 Mayıs 2020 ye kadar %9, 1 Haziran-30 Haziran 2020 arasında %13, 1 Temmuz 2020 den itibaren de %27 olarak uygulanacaktır.